

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta aplikovaných věd
Katedra informatiky a výpočetní techniky

Projekt 5

**Využití nástrojů pro
testování grafického
uživatelského rozhraní**

Obsah

1	Úvod	1
2	Přehled nástrojů	2
3	Zvolené nástroje	3
3.1	Jubula	3
3.2	SikuliX	3
3.3	Robot Framework	4
4	Srovnání nástrojů	5
5	SikuliX	8
5.1	Instalace	8
5.2	SikuliX-IDE	9
5.2.1	První skript	9
5.3	Java API	11
5.3.1	První testy	11
6	Závěr	17

1 Úvod

Testování aplikací je nedílnou součástí jejich vývoje a v dnešní době se tomuto oddílu tvorby aplikací věnuje čím dál více pozornosti. Dá se rozdělit do různých skupin, např. podle toho, kdy se testování provádí, jakým způsobem se provádí, jak se k testované aplikaci přistupuje, či jaká část aplikace se podrobuje testům.

Jednou z důležitých součástí je testování grafického uživatelského rozhraní. Zde se testeři soustředí na to, zda daná aplikace vypadá tak, jak to požadují vývojáři a návrh, a zda grafické prvky správně fungují. Dále se zaměřuje na to, zda je aplikace přívětivá k uživateli a práce s ní není příliš komplikovaná.

Při testování grafického uživatelského rozhraní se může spousta testů mnohokrát opakovat, a proto je snaha tyto testy nějak automatizovat. K tomu se může využít některý z nástrojů k tomu určený. Cílem této práce je seznámit se s některými z těchto nástrojů, jeden z nich vybrat a pomocí něj vytvořit sadu ukázkových testů svou filosofií zapadajících do předmětu KIV/OKS.

2 Přehled nástrojů

V této kapitole následuje přehled nástrojů a některých jejich vlastností. V tabulce 2.1 je uveden název nástroje, jeho licence resp. cena, jazyk, ve kterém se testy píší, platforma, na které nástroj funguje a která GUI je nástroj schopen testovat. Z bezplatných multiplatformních nástrojů jsem si vybral tři a ty podrobněji prozkoumal a porovnal, viz následující kapitola.

Tabulka 2.1: Přehled nástrojů

Název	Licence/Cena	Skriptovací jazyk	Platforma	Jazykové omezení
AutoIt[?]	Freeware	BASIC-like	Windows	-
AutoHotKey[?]	GNU GPLv2	AutoHotKey	Windows	-
AutoKey[?]	GNU GPLv3	Python	Linux	-
SikuliX[?] [?]	MIT License	Python, Ruby	Windows, Linux, Mac	-
Jubula[?]	EPL 1.0	Drag & Drop, Java	Windows, Linux, Mac	Java, HTML, .NET, iOS
Robot Framework[?]	Apache License 2.0	Natural-like	Windows, Linux, Mac	Podle pluginů (Java, web, Android, iOS, ...)
Squish[?]	cca 2400 €/osoba	Python, JavaScript, Ruby, Perl, Tcl	Windows, Linux, Mac	-
eggPlant[?]	nedostupná, vázaná na stroj	SmartTalk, Drag & Drop, pomocí rozhraní eggDrive např. Java, C#, Ruby	Windows, Linux, Mac	-
UFT[?]	nedostupná	VBScript, Drag & Drop	Windows, Linux, Mac	-
Rational Functional Tester [?]	3300 \$/osoba	Nahrávání akcí	Windows, Linux	-
Ranorex[?]	690 €	C#, VisualBasic, nahrávání akcí	Windows	-
SilkTest[?]	nedostupná	C#, VisualBasic, Java	Windows	-
TestComplete [?]	889 €/stroj	Python, VBScript, JScript, C#Script, DelphiScript, C++Script, nahrávání akcí	Windows	-

3 Zvolené nástroje

Vzhledem k požadavkům na nástroje, které vyplývají z vazby na předmět KIV/OKS, jako je bezplatnost, schopnost fungování nezávisle na OS nebo podpora testování programů vytvořených technologií Java a webových aplikací, jsem z výše zmíněných vybral nástroje Jubula, SikuliX a Robot Framework. Každý z nástrojů bude stručně charakterizován a bude následovat podrobnější srovnání.

3.1 Jubula

Jubula je nástroj, který vznikl a je vyvíjen v rámci IDE Eclipse. Do projektu přispívá také firma BREDEX GmbH, která vytváří i tzv. standalone verzi, což je program, který je možné používat samostatně bez IDE Eclipse. Navíc obsahuje navíc některé nespécifikované funkce a nemusí být licencována pod EPL 1.0, jako je tomu u verze pro IDE Eclipse.

Pro tvorbu testovacích skriptů byla používána metoda Drag & Drop, popř. se akce určovaly klikáním na různé nabídky. V jedné z posledních verzí bylo vydáno Java API a skripty je tak možné psát pomocí jazyka Java. Mezi podporovaná testovaná rozhraní patří Java Swing, SWT, JavaFX, HTML a iOS. Výhodou této aplikace je také možnost její integrace do ostatních programů pro organizaci testování.

3.2 SikuliX

Sikuli (nověji SikuliX) je nástroj, který vznikl jako projekt skupiny User Interface Design Group na MIT, což odpovídá i jeho licenci - MIT License. Nyní jeho vývoj převzal Raimund Hock (aka RaiMan) společně s open-source komunitou.

Při tvorbě skriptů je možné využít pro SikuliX vlastní jazyk podobný přirozené angličtině, nebo některý ze zavedených, jako je Python, Ruby, Java, Jython, JRuby, Scala, Groovy, Clojure a další. Nástroj není omezený na určitá testovaná rozhraní, protože k identifikaci GUI používá rozpoznávání

obrazu podle vzoru¹, dokáže simulovat ovládání myši a klávesnice nebo rozpoznávat text v obrázcích². Výhodou této aplikace je proto její nezávislost vůči testovanému rozhraní. Cenou za to je pravděpodobné snížení její rychlosti.

3.3 Robot Framework

Robot Framework je nástroj založený na pluginech a je open-source. Vývoj podporuje společnost Nokia Networks.

Základ nástroje, tzv. core framework, je vytvořený v jazyce Python. Knihovny je možné psát v jazyce Python nebo Java a samotné skripty pak v jazyce podobném přirozené angličtině. Díky dodržování jistého formátování je pro člověka velmi přehledný. Mezi podporovaná testovaná rozhraní patří např. Android, iOS, Java Swing, webové aplikace, databáze a aplikace vytvořené pro OS Windows. Výhodou této aplikace je možnost si chybějící modul pro testování určitého rozhraní vytvořit a používat.

¹Pomocí OpenCV, <http://opencv.org/>

²Pomocí Tesseract OCR, <https://github.com/tesseract-ocr>

4 Srovnání nástrojů

Pro srovnání nástrojů jsem vytvořil návrh multikriteriálního hodnocení, který se snaží nástroje hodnotit z různých úhlů a vytvořit tak komplexní klasifikaci. Každé z hodnocených částí je možné přiřadit vlastní váhu. Ta určuje důležitost hodnotícího kritéria pro každého jedince a tím napomáhá výběru vhodného nástroje. V obrázku 4.1a je návrh ukázán a je vidět výsledek pro mnou zvolené váhy. Jako nejvhodnější se jeví použití nástroje SikuliX. Dále se budu věnovat jednotlivým hodnotícím kritériím.

Možnost vytváření skriptů je jedno z nejdůležitějších kritérií vzhledem k vazbě na předmět KIV/OKS. Hlavním požadavkem bylo, aby bylo možné skripty tvořit v jazyce Java. Dále jsem vybral několik skriptovacích jazyků a metod.

Podpora testovaných rozhraní byla dalším z rozhodujících kritérií. Hlavními platformami měly být aplikace vytvořené pomocí jazyka Java a webové aplikace. Opět jsem přidal některé další běžné platformy. Nástroj by měl být též multiplatformní, proto je jedním z kritérií podpora operačních systémů.

Reportování výsledků testů, složitost jejich tvorby a jejich přehlednost může napomoci vývojáři diagnostikovat případnou chybu. Také je přínosné vědět stav obrazovky a to zajistí screenshot. Díky tomu se stává vývoj jednodušší, a proto jsem toto kritérium také zařadil do hodnocení.

Dále jsem poněkud individuálně přidal kritérium univerzálnosti nástroje. To je zde myšleno tak, co obecně nástroj dokáže, ale co není podstatné z pohledu předmětu KIV/OKS.

Posledním kritériem je vhodnost nástroje pro účely předmětu KIV/OKS. Jedná se hlavně o to, jak zapadá do konceptu výuky, jak je práce s ním složitá a jaké má nároky na studentovy znalosti.

(a) Multikriteriální hodnocení

Kritéria multikriteriálního hodnocení			
Možnosti vytváření skriptů	Jubula	RobotFramework	Sikulix
Java	Ano	Ano	Ano
Python	Ne	Ano	Ano
Ruby	Ne	Ano	Ano
Drag & Drop	Ano	Ne	Ne
Natural-Like	Ne	Ano	Ano
Body	2	4	4
Podpora testovaných rozhraní			
SWT	Ano	Ano	Ano
Java Swing	Ano	Ano	Ano
JavaFX	Ano	Ne	Ano
.NET	Ano	Ano	Ano
HTML	Ano	Ano	Ano
Android	Ne	Ano	Ano
iOS	Ano	Ano	Ano
Body	6	6	7
Podporované operační systémy			
Linux/Unix	Ano	Ano	Ano
Windows	Ano	Ano	Ano
Mac	Ano	Ano	Ano
Body	3	3	3
Reportování výsledků testů			
HTML	Ano	Ano	Ano (pomocí JUnit a Ant, resp. HTML Test Runner a unittest)
XML	Ano	Ano	Ano (pomocí JUnit a Ant, resp. HTML Test Runner a unittest)
Složitost tvorby (čím vyšší, tím lehčí)	4	4	1
Přehlednost reportu	4	4	3
Body	10	10	6
Screenshot při chybě			
Ano	Ano	Ano	Ano
Body	1	1	1
Univerzálnost nástroje			
	2	3	5
Vhodnost nástroje pro účely KIV/OKS			
	4	3	4

(b) Výsledek multikriteriálního hodnocení

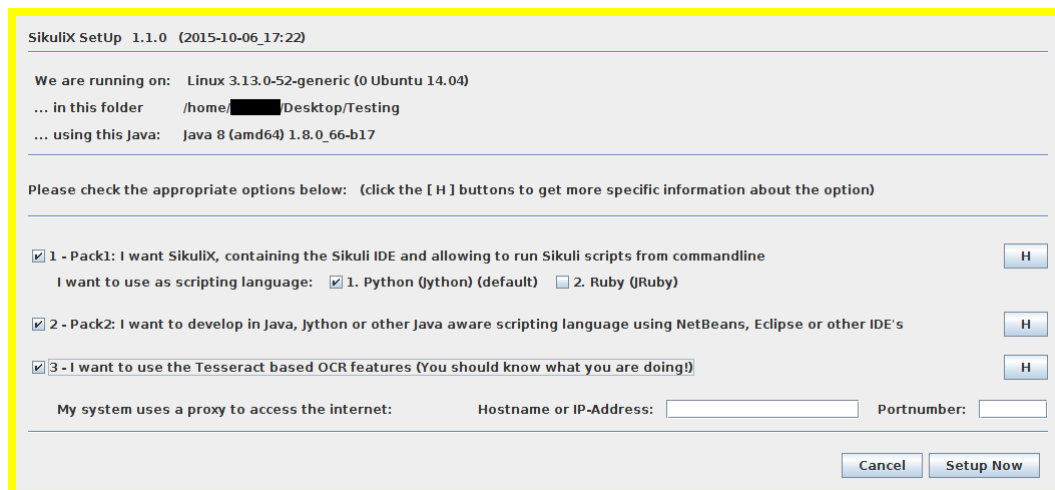
Váhy	Vlastní váha	Celková váha	Váha v %
Možnosti vytváření skriptů	4	0,1026	10,2564
Podpora testovaných rozhraní	8	0,2051	20,5128
Podporované operační systémy	3	0,0769	7,6923
Reportování výsledků testů	5	0,1282	12,8205
Screenshot při chybě	4	0,1026	10,2564
Univerzálnost nástroje	7	0,1795	17,9487
Vhodnost nástroje pro účely KIV/OKS	8	0,2051	20,5128
Součet	39	1	100
Celkové zhodnocení nástrojů	Jubula	RobotFramework	Sikulix
Možnosti vytváření skriptů	0,2051	0,4103	0,4103
Podpora testovaných rozhraní	1,2308	1,2308	1,4359
Podporované operační systémy	0,2308	0,2308	0,2308
Reportování výsledků testů	1,2821	1,2821	0,7692
Screenshot při chybě	0,1026	0,1026	0,1026
Univerzálnost nástroje	0,3590	0,5385	0,8974
Vhodnost nástroje pro účely KIV/OKS	0,8205	0,6154	0,8205
Celkové skóre	4,2308	4,4103	4,6667

5 SikuliX

5.1 Instalace

Po stažení balíčku započne instalace jeho spuštěním¹. V průběhu máme na výběr různé možnosti, jak chceme nástroj používat, viz obrázek 5.1. Např. zda chceme používat SikuliX-IDE a Python nebo Ruby, jestli budeme používat jiné IDE a Javu a zda chceme používat OCR funkce. Zaškrtneme všechna políčka kromě *Ruby (JRuby)* a klikneme na *Setup Now*. Jsme dotázáni, zda chceme balíčky stáhnout, nebo ukončit instalaci. Zvolíme *Yes*. Další dotaz je na verzi Jythonu, kterou chceme použít, s upozorněním, že může nastat problém se znaky v kódování UTF-8. Opět zvolíme *Yes*. Začne vytváření souborů a měla by se otevřít dvě okna jako na obrázku 5.2, obě potvrdíme tlačítkem *OK*. Pokud vše proběhne v pořádku, vzniknou v adresáři soubory podobné těmto² *runsikulix*, *SetupStuff*, *SikuliX-1.1.0-SetupLog.txt*, *sikulixapi.jar*, *sikulix.jar*.

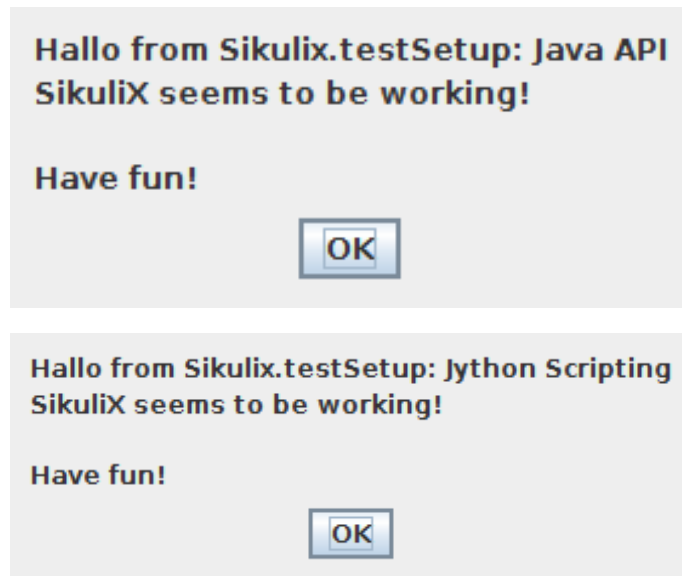
Obrázek 5.1: Instalace SikuliX

¹Je potřeba instalace JRE nebo JDK 6 a vyšší, v linuxové distribuci balíky *libopencv-core2.4*, *libopencv-imgproc2.4*, *libopencv-highgui2.4*, *libtesseract3* a *wmctrl* [?]

²Může se lišit na různých OS

Obrázek 5.2: Test instalace

5.2 SikuliX-IDE

Spustit SikuliX-IDE je možné různými způsoby [?].

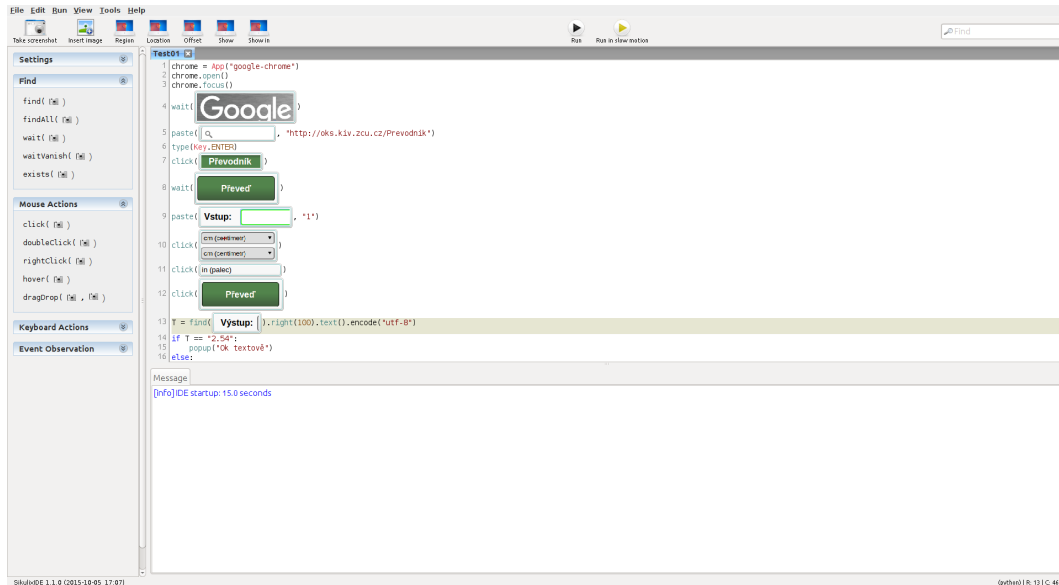
1. Spuštěním souboru SikuliX.app (Mac) nebo SikuliX.exe (Windows),
2. dvojklikem na soubor runsikulix (Linux) nebo runsikulix.cmd (Windows),
3. z příkazové řádky příkazem `java -jar cesta/k/sikulix.jar` [volitelné parametry].

Po spuštění vypadá IDE jako na obrázku 5.3. Jako parametry se v metodách, ve kterých je to možné, ukazují obrázky vzorů, podle kterých se na obrazovce nástroj orientuje.

5.2.1 První skript

První skript, který jsem v SikuliX-IDE napsal, demonstruje základní možnost použití nástroje, viz kód 5.1. Otevře se prohlížeč, který přejde na adresu <http://oks.kiv.zcu.cz/Prevodnik>. Klikne na odkaz *Převodník*, do vstupního pole vloží *1* a stiskne *Převed'*. Z pole s výsledkem přečte text a porovná jej s předpokládanou hodnotou *2,54*. Pokud si odpovídají, objeví se vyskakovací okno s potvrzením, jestliže ne, zobrazí se chybová hláška. Obdobně je tomu následovně, kdy se pouze kontroluje existence obrázku.

Obrázek 5.3: SikuliX-IDE

Kód 5.1: První skript

```

chrome = App("google-chrome")
chrome.open() #otevře aplikaci definovanou vyse
chrome.focus() #vybere do popredi její okno
#ceka, dokud na obrazovce nenajde obrazek
wait("obr1.png")
#najde na obrazovce obrazek a vlozi do neho text
paste("obr2.png", "http://oks.kiv.zcu.cz/Prevodnik")
type(Key.ENTER)#simuluje stisk klavesy ENTER
#najde na obrazovce obrazek a klikne na nej
click("obr3.png")
wait("obr4.png")
paste("obr5.png", "1")
#klikne o~27px vyse a~18px vlevo od nalezeného obrazku
click(Pattern("obr6.png").targetOffset(-27,-18))
click("obr7.png")
click("obr8.png")
#precte text z~casti, která je 100px vpravo od
#nalezeného obrazku
T = find("obr9.png").right(100).text()
if T == "2.54":
    #pokud rozpoznany text souhlasí se zadany,

```

```
        #otevře se vyskakovací okno
        popup("Ok textove")
    else:
        popError("Chyba")    #jinak se zobrazí chybové okno

    if exists("obr10.png"):
        #pokud na obrazovce existuje obrázek, otevře se
        #vyskakovací okno
        popup("Ok obrazove")
    else:
        popError("Chyba")
    chrome.close()    #ukončí aplikaci
```

5.3 Java API

Dále jsem se zaměřil na Java API, které SikuliX poskytuje. Pro použití Java API od SikuliX je potřeba mít při překladu a spuštění nastavený v classpath *sikulixapi.jar*. Toho docílíme např. tak, že použijeme v příkazové řádce `javac -cp sikulixapi.jar:. Test01.java` a `java -cp sikulixapi.jar:. Test01`. Syntaxe, kterou SikuliX v Java API využívá, je velmi podobná té v Sikuli-IDE, proto ji není třeba vysvětlovat.

5.3.1 První testy

S využitím knihoven *JUnit* a *Log4j* jsem vytvořil čtyři testy, viz kód 5.2.

Kód 5.2: První testy Java API

```
import org.apache.logging.log4j.LogManager;
import org.apache.logging.log4j.Logger;
import org.junit.AfterClass;
import org.junit.Before;
import org.junit.BeforeClass;
import org.junit.Test;
import org.junit.rules.ErrorCollector;
import org.sikuli.basics.Debug;
import org.sikuli.basics.Settings;
```

```
import org.sikuli.script.*;
import javax.swing.*;
import java.time.LocalDateTime;
import static org.junit.Assert.*;

/**
 * @author Jaroslav Klaus
 */
public class Test01 {

    static Logger logger;
    static ErrorCollector collector;
    static Screen s;
    static App chrome;
    static boolean run;

    static {
        System.setProperty("log4j.configurationFile",
            "log-konfigurace.xml");
    }

    private String nazevScreenshotu() {
        LocalDateTime l = LocalDateTime.now();
        return l.getYear() + "" + l.getMonthValue() +
            "" + l.getDayOfMonth() + "" + l.getHour() +
            "" + (l.getMinute() < 10 ? "0" + l.
                getMinute() : l.getMinute()) + "" + l.
                getSecond() + "";
    }

    @BeforeClass
    public static void setUpBeforeClass() {
        logger = LogManager.getLogger();

        Settings.OcrTextSearch = true;
        Settings.OcrTextRead = true;
        Debug.setLogger(logger);
        Debug.setLoggerAll("info");

        collector = new ErrorCollector();
        s = new Screen();
    }
}
```

```
chrome = new App("google-chrome");
chrome.open();
chrome.focus();
run = true;
}

@AfterClass
public static void tearDownAfterClass() {
    JOptionPane.showMessageDialog(null, "Script" +
        " dokoncen");
    chrome.close();
}

@Before
public void setUp() {
    try {
        s.wait("png/addressBar.png", 10);
        s.click(new Pattern("png/addressBar.png").
            targetOffset(100, 0));
        s.paste("http://oks.kiv.zcu.cz/Prevodnik");
        s.type(Key.ENTER);
        s.wait("png/zalozkaPrevodnik.png", 5);
    } catch (Exception e) {
        run = false;
        s.capture().save("errors", nazevScreenshotu());
        logger.error(e.getMessage());
    }
}

@Test
public void testPorovnejText() {
    if (run) {
        try {
            s.click("png/zalozkaPrevodnik.png");
            s.wait("png/tlacitkoPreved.png", 5);
            s.paste("png/vstup", "1");
            Match m = s.find("png/jednotky.png");
            m.setTargetOffset(-27, -18);
            m.click();
            s.findText("(metr)").click();
            s.click(new Pattern("png/jednotky.png").
```

```
        targetOffset(-27, 18));
        s.find("png/dm.png").click();
        s.click("png/tlacitkoPreved.png");
        String t = s.find("png/vystup.png").right(100).
            text();
        assertEquals(10, Double.parseDouble(t), 0.01);
    } catch (FindFailed | AssertionError e) {
        s.capture().save("errors", nazevScreenshotu());
        logger.error(e.getMessage());
        fail(e.getMessage());
    }
} else {
    run = true;
    logger.error("setUp neuspesny");
    fail("setUp neuspesny");
}
}

@Test
public void testPorovnejObraz() {
    if (run) {
        try {
            s.click("png/zalozkaPrevodnik.png");
            s.wait("png/tlacitkoPreved.png", 5);
            s.paste("png/vstup", "1");
            s.click(new Pattern("png/jednotky.png").
                targetOffset(-27, -18));
            s.click("png/inch.png");
            s.click("png/tlacitkoPreved.png");
            assertTrue(s.exists("png/vysledek") != null);
        } catch (FindFailed | AssertionError e) {
            s.capture().save("errors", nazevScreenshotu());
            logger.error(e.getMessage());
            fail(e.getMessage());
        }
    } else {
        run = true;
        logger.error("setUp neuspesny");
        fail("setUp neuspesny");
    }
}
}
```



```
@Test
public void testZkontrolujOdkazObrazekKiv() {
    if (run) {
        try {
            s.click("png/logoKiv.png");
            assertTrue(s.exists("png/zahlavikiv.png") !=
                null);
        } catch (FindFailed | AssertionError e) {
            s.capture().save("errors", nazevScreenshotu());
            logger.error(e.getMessage());
            fail(e.getMessage());
        }
    } else {
        run = true;
        logger.error("setUp neuspesny");
        fail("setUp neuspesny");
    }
}

@Test
public void testChyba() {
    if (run) {
        try {
            s.wait("png/tlacitkoPreved.png", 5);
            s.paste("png/vstup", "1");
            s.click(new Pattern("png/jednotky.png").
                targetOffset(-27, -18));
            s.findText("(metr)").click();
            s.click("png/tlacitkoPreved.png");
            String t = s.find("png/vystup.png").right(100).
                text();
            assertEquals(100, Double.parseDouble(t), 0.01);
        } catch (FindFailed | AssertionError e) {
            s.capture().save("errors", nazevScreenshotu());
            logger.error(e.getMessage());
            fail(e.getMessage());
        }
    } else {
        run = true;
        logger.error("setUp neuspesny");
    }
}
```

```
        fail("setUp neuspesny");  
    }  
}  
}
```

6 Závěr

Seznámil jsem se s některými metodami testování grafického uživatelského rozhraní a zjistil jsem některé důvody používání těchto metod. Dále jsem prozkoumal, které nástroje je k testování možné využít.

Vybral jsem tři programy, které jsem stručně popsal. Navrhl jsem multikriteriální hodnocení a provedl jejich podrobné porovnání. Výsledkem byl jeden program, který použiji jako hlavní nástroj v této práci.

S aplikací SikuliX, kterou jsem zvolil předchozí činností, jsem se zběžně seznámil a vytvořil jeden test v prostředí SikuliX-IDE za použití vlastního jazyka SikuliX. Další čtyři testy jsem zhotovil pomocí Java API, které SikuliX nabízí a které budu využívat z důvodu vazby na předmět KIV/OKS.

Jako další se hodlám zaměřit na podrobnější zkoumání používání nástroje. Také připravím sadu ukázkových testů a funkční scénáře.

Literatura

- [AutoIT(2015)] AUTOIT. *AutoIt* [online]. AutoIt Consulting Ltd, 2015. [cit. 4.10.2015]. Dostupné z: <https://www.autoitscript.com/site/autoit/>.
- [Daniels(2011)] DANIELS, K. W. *AutoHotKey* [online]. 2011. [cit. 4.10.2015]. Dostupné z: <https://code.google.com/p/autokey/>.
- [eggPlant(2015)] EGGPLANT. *eggPlant Functional* [online]. TestPlant, 2015. [cit. 4.10.2015]. Dostupné z: <http://www.testplant.com/eggplant/testing-tools/eggplant-developer/>.
- [Framework(2015)] FRAMEWORK, R. *Robot Framework, Generic test automation framework for acceptance testing and ATDD* [online]. Robot Framework and Nokia Networks, 2015. [cit. 4.10.2015]. Dostupné z: <http://robotframework.org/>.
- [Hocke(2015)] HOCKE, R. *Sikulix* [online]. 2015. [cit. 4.10.2015]. Dostupné z: <http://www.sikulix.com/>.
- [Jubula(2015)] JUBULA. *Jubula, Automated Functional Testing* [online]. Eclipse Foundation and BreDEX GmbH, 2015. [cit. 4.10.2015]. Dostupné z: <http://www.eclipse.org/jubula/>.
- [Mallet(2015)] MALLET, C. *AutoHotKey* [online]. 2015. [cit. 4.10.2015]. Dostupné z: <https://www.autohotkey.com/>.
- [Ranorex(2015)] RANOREX. *Ranorex* [online]. Ranorex GmbH, 2015. [cit. 4.10.2015]. Dostupné z: <http://www.ranorex.com/>.
- [RFT(2015)] RFT. *Rational Functional Tester* [online]. IBM, 2015. [cit. 4.10.2015]. Dostupné z: <http://www-03.ibm.com/software/products/cs/functional>.

- [Sikuli(2015)] SIKULI. *Sikuli* [online]. User Interface Design Group at MIT, 2015. [cit. 4.10.2015]. Dostupné z: <http://www.sikuli.org/>.
- [SilkTest(2015)] SILKTEST. *SilkTest* [online]. Micro Focus, 2015. [cit. 4.10.2015]. Dostupné z: <http://www.borland.com/en-GB/Products/Software-Testing/Automated-Testing/Silk-Test>.
- [Squish(2015)] SQUISH. *Squish, GUI Tester* [online]. froglogic GmbH, 2015. [cit. 4.10.2015]. Dostupné z: <http://robotframework.org/>.
- [TestComplete(2015)] TESTCOMPLETE. *TestComplete* [online]. Smart-Bear Software, 2015. [cit. 4.10.2015]. Dostupné z: <http://smartbear.com/product/testcomplete/overview/>.
- [UFT(2015)] UFT. *Unified Functional Testing* [online]. Hewlett Packard Enterprise Development LP, 2015. [cit. 4.10.2015]. Dostupné z: <http://www8.hp.com/cz/cs/software-solutions/unified-functional-automated-testing/>.